

استراتژی رشد مرجان شاخ گوزنی (*Acropora spp.*) در آب های پیرامون جزیره لارک (خلیج فارس و دریای عمان)

سیامک بهزادی^{1*}؛ محمد درویشی¹؛ علی سالارپوری¹؛ غلامعلی اکبرزاده¹؛ محمد صدیق مرتضوی¹؛
شهرام صیدمرادی²؛ سید حسن هاشمی³؛ مجید وفادار³

¹ پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، بندرعباس

² ایستگاه تحقیقات نرم تنان خلیج فارس، پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، بندرلنگه، هرمزگان

³ اداره کل حفاظت محیط زیست هرمزگان

*مسئول مکاتبات: s_behzady@yahoo.com

چکیده: خلیج فارس و دریای عمان با دارا بودن ارزش های بوم شناختی، از نادرترین بوم زیست ها به شمار می روند. جزیره لارک در مدخل ورودی خلیج فارس، از جمله جزایر مرجانی متعلق به استان هرمزگان است. آب سنگ های مرجانی کمتر از 0/2 درصد سطح اقیانوس ها و دریا های جهان را پوشانده، از متنوع ترین زیستگاه های دریایی جهان محسوب شده و از ساکنین آب های استوایی و نیمه استوایی به شمار می روند. به منظور مطالعه ساختار اجتماعات مرجانی در آب های پیرامون جزیره لارک، پراکنش زیستگاه جوامع مرجانی گونه *Acropora sp.* با استفاده از پایش میدانی توسط عملیات غواصی شناسائی و دو ایستگاه (روبروی منطقه مسکونی و ایستگاه (جنوب غربی) انتخاب و در هر گشت در هر ایستگاه به طور تصادفی، دو مؤلفه قطر تاج و ارتفاع تاج تا بستر دریا توسط دو نفر غواص اندازه گیری شد. هم چنین، دما و شوری در هر دو ایستگاه توسط دستگاه CTD، ثبت گردید. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد بین عمق آب و قطر تاج رابطه معکوس، اما بین عمق آب و ارتفاع تاج تا بستر دریا در رابطه مستقیم وجود دارد، هر چند که در هر دو ایستگاه موارد استثنا نیز مشاهده شد. نتایج حاصل از آزمون مقایسه میانگین ها در سطح احتمال 95 درصد، نشان داد بین دما و شوری در فصول مشابه در دو ایستگاه هیچ تفاوتی دیده نمی شود ($P < 0.05$)، هر چند که بین فصل های مختلف، مؤلفه های دما و شوری در دو ایستگاه دارای اختلاف بودند ($P < 0.05$). تاکنون مطالعات متعددی در خصوص فاکتورهای زیستی و غیر زیستی در این نوع بوم زیست ها و تأثیرات نوسانات آن ها در محیط های طبیعی و آزمایشگاهی بر رشد و بقا این آبزیان صورت پذیرفته است که بیشینه مطالعات انجام شده به دما و شوری مربوط است. تصویربرداری زیر آب نیز نشان داد، این گونه سازش ها را در هر دو ایستگاه می توان مشاهده نمود، به نحوی که مرجان های شاخ گوزنی به منظور مصون بودن از استرس های حاصل از نوسانات دما و شوری در هر دو ایستگاه در منطقه ای دورتر از خط ساحلی پراکنش یافته اند، و به منظور مقابله با استرس های ناشی از نوسانات دمای سطح آب حالت مطبق و استراتژی گسترش عرضی را انتخاب نموده اند.

کلیدواژه ها: استراتژی رشد، مرجان شاخ گوزنی، جزیره لارک، خلیج فارس، دریای عمان